7/107

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

K-Q TSE-ISO-EN 9000

03.2.2003

Sayı : B.13.APK.0.12.00.00/ 320-453
Konu :Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 16.01.2003 tarih ve A.01.0GNS.0.10.00.02-7/107-415/2253 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan, Antalya Milletvekili Nail KAMACI'ya ait 7/107-415 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bağ-Kur Genel Müdürlüğü'nce incelenmiş olup, Bağ-Kur Genel Müdürlüğü'nün konuya ilişkin verdiği bilgiler aşağıda belirtilmiştir.

1479 sayılı Kanunun isteğe bağlı sigortalılığa ilişkin 79.maddesi 04.10.2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 25. maddesiyle 2926 sayılı Kanunun isteğe bağlı sigortalılığa ilişkin 60.maddesi ise anılan Kararnamenin 56. maddesiyle değiştirilerek, üç ay art arda ve iki dönem art arda prim ödemeyen isteğe bağlı sigortalıların sigortalılıklarının son pirim ödeme tarihleri itibariyle sona erdirileceği hükme bağlanmış,

Anılan KHK'nin 28. maddesiyle değiştirilen 1479 sayılı Kanunun ek 11. maddesinde yapılan düzenlemeyle de sağlık sigortası yardımlarından zorunlu Bağ-Kur sigortalılarının yararlanacağı hükme bağlanarak, 04.10.2000 tarihinden itibaren isteğe bağlı sigortalı olanlar ile 04.10.2000 tarihinden önce tescil edilmiş olmasına rağmen herhangi bir nedenle sağlık sigortası kapsamı dışında kalanlar sağlık sigortası kapsamı dışında tutulmuştur.

03.07.2001 tarih ve 4692 sayılı Kanunun 1 ve 2. maddeleriyle değişik 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunun 53. ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunun 36.maddelerinin ikinci fıkraları hükmü uyarınca, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48. maddesine istinaden Bağ-Kur tarafından 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil olunacak prim, gecikme zammı ve faiz borcu bulunan sigortalıların 2001 Temmuz ayı sonuna kadar (2001 Temmuz ayı primi dahil) süresinde ödenmeyen borçlarının, talep edilmesi halinde belirli şartlarla tecil ve taksite bağlanması hususu Bağ-Kur Yönetim Kurulunun 05.07.2001 tarih, 2001/502 sayılı kararıyla Bağ-Kur Genel Müdürlüğüne verilen yetkiye istinaden uygun görülmüş olup, 6183 sayılı Kanunun 48.maddesi uyarınca yazılı olarak tecil ve taksitlendirme talebinde bulunulması koşuluyla, ilk taksit Eylül 2001 ayından başlamak ve eşit taksitlerde olmak üzere 18 aylık ödeme süresi tanınmış ve tecil edilen bu borçlara, uygulanacak tecil faiz oranı yıllık %3 olarak belirlenmiş ve uygulanmıştır. Bu uygulamadan 535 bin esnaf ve tarım sigortalıları ile isteğe bağlı sigortalılar (31.12.2001 tarihine kadar ödemek kaydıyla) yararlanmışlardır.

ADRES : İnönü Bulvarı No: 42 Emek / ANKARA
TEL : (0312) 212 20 72 FAKS : (0312) 215 18 00 E-MAİL : calisapk@calisma.gov.tr

Ancak, çeşitli nedenlerden dolayı süresi içerisinde veya usulüne uygun tecil ve taksitlendirme talebinde bulunamadığından talepleri kabul edilmeyen sigortalılar ile esnaf kuruluşlarından alınan yoğun taleplerin yanında, tecil ve taksitlendirme hakkından yararlanmamış olan borçlu sigortalılara gönderilen "Ödemeye Çağrı" tebligatlarının ilgililere tebliğinden sonra gerek Bağ-Kur İl Müdürlüklerine, gerekse Genel Müdürlüğe şahsen veya dilekçe ile müracaat ederek yeniden tecil ve taksitlendirme imkanını tanınması hususunda alınan talepler doğrultusunda borçlu sigortalılara, 30.04.2002 tarihi mesai bitimine kadar bağlı bulundukları Bağ-Kur İl Müdürlüklerine şahsen veya iadeli taahhütlü posta yolu ile müracaat etmeleri ve ilk taksit tutarının 2002 Mayıs ayı sonuna kadar ödenmesi koşuluyla 31.03.2002 tarihine kadar olan birikmiş prim ve gecikme zammı borçlarına yıllık %3 tecil faizi ile 18 ay taksitlendirme imkanı tanınmasına Bağ-Kur Yönetim Kurulunun 13.03.2002 tarih, 2002/89 sayılı Kararı ile uygun görülmüş olup, söz konusu karar doğrultusunda sigortalıların prim ve prime ilişkin borçlarının 18 ay süre ile tecil ve taksitlendirilmesi ile ilgili işlemler 20.03.2002 tarihinde başlatılmış, 30.04.2002 tarihi mesai bitiminde sona ermiştir. Bu uygulamadan da 176 Bağ-Kur sigortalısı yaralanmıştır.

Ancak, isteğe bağlı sigortalıların 3 ay art arda prim ödememeleri halinde sigortalılıkları sona erdiğinden bu kapsamda borçları tecil ve taksitlendirilememiştir.

Tüm bu uygulamalara rağmen, beklenen prim tahsilatı sağlanamadığı gibi, sigortalılar bu tecil ve taksitlendirme ödeme planına da uymayarak borçlarını ödemeyi aksatmışlardır.

Bununla birlikte verilen tüm bu haklar düzenli prim ödeyen sigortalılara olumsuz olarak yansımaktadır.

02.09.1971 tarihinde kabul edilen 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ile esnaf ve sanatkarlar, 20.10.1983 tarihinde kabul edilen 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu ile de tarımsal faaliyette bulunan çitçiler sosyal güvenlik sistemine alınmışlardır.

Gerek 1479 ve gerekse 2926 sayılı Kanunlar Bağ-Kur tarafından uygulanmakla birlikte hitap ettiği kesimler farklı olduğu için bu kanunların uygulamaya ilişkin maddelerinde de farklılıklar bulunmaktadır.

2926 sayılı Kanuna tabi sigortalılıkları devam etmekte iken diğer sosyal güvenlik kurumlarına tabi çalışmaya başlayanların sigortalılıkları Kanunun "Sigortalılığın Sona Ermesi" başlıklı 6. maddesinin (b) bendi gereğince sona erdirilmektedir. Diğer sosyal güvenlik kurumlarındaki çalışmaları sona erenlerden, yeniden 2926 sayılı Kanun kapsamından sigortalı olması gerekenlerin sigortalılıklarının başlatılabilmesi için Bağ-Kur'a yazılı talepte bulunmaları veya prim ödemeye başlamaları gerekmektedir.

Bağ-Kur'a yeniden sigortalılıklarının başlatılması için talepte ve prim ödemesinde bulunmayanların sigortalılıkları ise Kanunun 9. maddesi gereğince Bağ-Kur tarafından re'sen tescil işleminin yapıldığı tarihi takip eden aybaşından itibaren başlatılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Murat BAŞESGİOĞLU
Bakan